

Guía Docente				
Datos Identificativos				2012/13
Asignatura (*)	Enfermería Comunitaria I		Código	661G01014
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación	Gómez Besteiro, María Inmaculada	Correo electrónico	maria.gomez.besteiro@udc.es	
Profesorado	Gómez Besteiro, María Inmaculada	Correo electrónico	maria.gomez.besteiro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O desenvolvemento da asignatura debe familiarizar os estudantes co método epidemiolóxico para utilizalo a cotío como instrumento de traballo na análise, planificación e realización das súas actividades de cuidados (promoción, prevención, diagnósticas, curativas e de investigación). Especialmente contextualizado no ámbito poblacional co estudo dos grandes problemas de saúde que afectan as nosas comunidades.			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
Comprender a evolución histórica e a situación actual da enfermería comunitaria. Identificar o obxectivo fundamental das intervencións das enfermeiras/os na comunidade.	A30 A33	B6 B10 B16 B20 B24	
Identificar e analizar factores determinantes da saúde (biolóxicos, ambientais, estilos de vida, e sistemas sanitarios).	A29 A30	B1 B3 B16 B24	C4
Desenvolver habilidades para identificar, analizar e interpretar datos estatísticos referidos a estudos poboacionais.	A31 A32	B1 B3 B6	C8
Características e obxectivos dos distintos tipos de estudos epidemiolóxicos. Técnicas e instrumentos de recollida de datos.	A29 A30 A31 A32	B1 B3 B6	C6 C8
Utilizar ferramentas informáticas de utilidade para análise de datos tabulados e análise estatístico de bases de datos.	A29 A30 A31 A32	B1 B3	C6 C8
Describir a epidemioloxía das enfermidades transmisibles e non transmisibles na comunidade.	A29 A30 A31 A32 A33	B1	C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Fundamentos de epidemioloxía.	Historia. Concepto e obxectivos. Aplicacións da epidemioloxía.
A bioestatística, unha ferramenta de traballo en saúde pública e en epidemioloxía	Interpretación dalgunhas probas estatísticas utilizadas a menudo.
Demografía (razóns, proporcións, taxas, probabilidades).	Fontes de información. Estrutura de poboación. Mortaldade. Esperanza de vida. Natalidade e fecundidade. Migración. Transición demográfica, epidemiolóxica e sanitaria. Futuro da poboación mundial
Indicadores de saúde e fontes de información	Razones, proporcións, taxa, medidas de frecuencia, incidencia, prevalencia e taxa de incidencia.
Estandarización de taxas	Método directo e indirecto. Exercicios
A causalidade en epidemioloxía.	Criterios de causalidade. Modelos causais. Precisión e validez.
Estudos descritivos: transversais e ecolóxicos	Características, deseño, análise, exercicios.
Estudos analíticos: cohortes. Casos e controles	Características, deseño, análise, exercicios.
Estudos experimentais	Tipos de deseños experimentais. Aleatorización
Cuestionario versus Entrevista.	Tipos. Deseño de preguntas. Escalas de medición - tipos. Fiabilidade e validez. Métodos de administración.
Elaboración e deseño dun traballo de investigación.	Definición do problema a estudo, plantexamento de hipótese, metodoloxía, resultados, conclusións e bibliografía.
Epidemioloxía das enfermidades transmisibles.	Infección-enfermidade. Fases da enfermidade infecciosa. Relación axente-hóspede. Cadea epidemiolóxica. Ambiente. Modos de presentación da enfermidade. Modelos específicos de transmisión. Enfermidades susceptibles de inmunoprevención. Enfermidades emerxentes
Epidemioloxía das enfermidades crónicas non transmisibles.	Definición, importancia actual, tendencia secular, mortalidade. Usos e obxectivos da epidemioloxía nestas enfermidades. Análise dos principais factores de risco. Programas de prevención e de control
Epidemioloxía xeral das enfermidades cardiovasculares.	Conceptos. Frecuencia. Factores de risco modificables. Impacto dos distintos factores de risco. Agregación de factores.
Epidemioloxía do cancro.	Concepto. Descritiva. Estudo de factores de risco. Estudos de cribaxe (screening)
Epidemioloxía das drogodependencias. Epidemioloxía do SIDA. Problema de saúde pública mundial e o impacto nos indicadores de mortalidade.	Descritiva. Factores de protección ante o consumo. Epidemioloxía do SIDA. Problema de saúde pública mundial e o impacto nos indicadores de mortalidade. Descritiva. Factores de protección ante o consumo.
A epidemioloxía na planificación dos servizos de saúde	
Manexo de ferramentas informáticas para traballar en epidemioloxía.	Programa EPIDAT: Características xerais do programa, módulo de demografía, mostraxe e cálculo de tamaños de mostra, inferencia sobre parámetros. Programa SPSS: Características xerais do programa, definición de variables, recodificación, elaboración de base de datos, introducción de datos e análise.

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	2	30	32
Sesión maxistral	14	14	28
Saídas de campo	2	12	14
Prácticas a través de TIC	6	0	6
Traballos tutelados	16	40	56
Lecturas	4	10	14

Atención personalizada	0	0
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado		

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Proba escrita tipo test
Sesión maxistral	Actividade na que o profesor expón de maneira oral e con medios audiovisuais contidos teóricos do programa e a orientación bibliográfica dos mesmos.
Saídas de campo	Actividade na que os estudantes nun contexto externo (consultorios, centros de saúde, fármacias, hospitais e centros socio-sanitarios) realizan observación directa, recollida de información e análise.
Prácticas a través de TIC	Actividade na que os estudantes traballarán con dous programas que permiten realizar análise estatístico e epidemiolóxico.
Traballos tutelados	Actividade na que os estudantes de forma autónoma profundizan e relacionan coñecementos expostos polo profesor.
Lecturas	Actividade na que o estudante a través da lectura de artigos científicos analiza os tipos de estudos de investigación e a metodoloxía.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	A atención personalizada relacionada coa proba obxectiva ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia. Farase de forma individualizada, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico.
Traballos tutelados	A atención personalizada relacionada cos traballos tutelados ten como finalidade orientar os estudantes na realización dos traballos. O seguimento farase de forma individual ou en pequenos grupos, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico.

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A proba constará de preguntas tipo test, relacionadas con contidos teóricos, lecturas, e traballos tutelados. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. A puntuación mínima para superar a proba será de 5.	80
Saídas de campo	A avaliación farase tendo en conta o desenvolvemento e rexistro da observación directa realizada.	10
Traballos tutelados	A avaliación dos traballos farase tendo en conta os seguintes apartados: . Descrición e sintese da información dos contidos ou temas relativos ós traballos Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. A puntuación mínima para superar a proba será de 5.	10

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente

Bioloxía/661G01002

Sistemas da información e comunicación en ciencias da saúde/661G01004

Bases para a interpretación do coñecemento científico/661G01008

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías